

КВАЛИФИКАЦИОННА ХАРАКТЕРИСТИКА ОБРАЗОВАТЕЛНО-КВАЛИФИКАЦИОННА СТЕПЕН „МАГИСТЪР“

НАИМЕНОВАНИЕ НА МАГИСТЪРСКАТА ПРОГРАМА	УПРАВЛЕНИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ
ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ	3.7. Администрация и управление
ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ	Магистър по управление на селските райони
ПРОФИЛ НА ОБУЧЕНИЕТО (СПЕЦИАЛИЗАЦИЯ)	Екологично земеделие и устойчиво развитие (свободно избираема специализация)
Квалификационната рамка на Европейското пространство за висше образование (КРЕПВО)	Втори цикъл
Националната квалификационна рамка (НКР)	Ниво 7
Европейската квалификационна рамка за учене през целия живот (ЕКР)	Ниво 7
Област на висше образование според UNESCO–ISCED 2013 CLASSIFICATION	04. Business, Administration and Law 041. Business and Administration 0413. MANAGEMENT AND ADMINISTRATION
ПРОДЪЛЖИТЕЛНОСТ НА ОБУЧЕНИЕТО	2 семестъра за завършилите ОКС „Бакалавър“/ ОКС „Магистър“ от професионални направления 3.7. Администрация и управление и 3.8.Икономика 4 семестъра за завършилите ОКС „Професионален бакалавър“от професионално направление 3.7 Администрация и управление 4 семестъра за завършилите ОКС „Бакалавър“/ ОКС „Магистър“ от други професионални направления
ECTS КРЕДИТИ	Минимум 60 ECTS за учебна година (30 ECTS кредита на семестър)
ФОРМИ НА ОБУЧЕНИЕ	Редовна и задочна
ПРОЦЕДУРИ И КРИТЕРИИ ЗА ПРИЕМ	Изисквания за завършено образование: висше. Кандидатстването в магистърски програми става по документи – диплома от предходно висше образование. Кандидатите трябва да имат минимален успех „добър“ – (3.50). За студенти във ВУАРР се приемат български и чуждестранни граждани. Чуждестранните студенти се приемат чрез конкурс по документи след успешно завършена едногодишна езикова подготовка или документ за владееене на български език. Кандидатите с предходна ОКС „Професионален бакалавър“ могат да кандидатстват в магистърска програма само от същото професионално направление. Класирането се извършва по състезателен бал, който се формира като сумата от средния успех от следването и средния успех от държавните изпити (или защита на дипломна работа) от

	<p>дипломата за висше образование, с която се кандидатства, се раздели на две. Кандидатите трябва да имат минимален успех „добър”, за да участват в класирането. Приемат се само завършили в акредитирани висши училища.</p>
<p>ПРОЦЕДУРИ ЗА ПРИЗНАВАНЕ НА КВАЛИФИКАЦИИ</p>	<p>Признаване на придобито висше образование в чуждестранни висши училища с цел достъп до по-нататъшно обучение в системата на висшето образование във Висше училище по агробизнес и развитие на регионите се извършва в изпълнение и допълнение на Закона за висше образование – чл. 21, т. 13, Наредбата за държавните изисквания за признаване на придобито висше образование и завършени периоди на обучение в чуждестранни висши училища и Правилника на Висше училище по агробизнес и развитие на регионите (ВУАРР) за признаване на придобито висше образование и завършени периоди на обучение в чуждестранни висши училища и признаване на ОНС „доктор” и научната степен „доктор на науките”, придобити в чуждестранни висши училища или научни организации.</p>
<p>ЗАВЪРШВАНЕ НА ОБУЧЕНИЕТО <i>/изисквания за дипломиране /</i></p>	<p>Защита на дипломна работа или държавен изпит. До държавен изпит или защита на дипломна работа се допускат студенти, изпълнили всичките си задължения по учебен план. За явяване на защита на дипломна работа студентът трябва да е с минимален успех от семестриалните изпити „Мн. добър“ 5. Завършилите студенти придобиват образователно-квалификационна степен "Магистър" и получават диплома за висше образование заедно с European Diploma Supplement според Европейската квалификационна рамка за учене през целия живот - Ниво 7.</p>
<p>ЦЕЛИ НА ОБУЧЕНИЕТО</p>	<p>Обучението по специалност „Управление на селските райони” се извършва в съответствие с изискванията на Закона за висше образование, Наредбата за държавните изисквания за придобиване на висше образование и Правилника за организация на учебната дейност във ВУАРР за придобиване на образователно-квалификационна степен „Магистър” в професионално направление 3.7. „Администрация и управление”. Целта на обучението е да подготвя висококвалифицирани и конкурентноспособни управленски кадри и експерти, които на основата на придобити знания, умения и компетентности: - Да изграждат на професионална кариера на активни лидери, способни да идентифицират комплексни регионални проблеми; - Да анализират, разработват и оценяват алтернативи и стратегии на развитие на селските райони; - Да разработват и реализират управленски планове и проекти според Европейските регламенти и стандарти за регионално развитие; Да провеждат регионалната политика на ЕС при отчитане на специфичните особености и интереси на селските райони в България. Основният акцент в обучението се поставя върху активното участие на студентите в учебния процес, самостоятелната им работа, проучванията, анализите, писането на реферати и курсови работи. Стимулира се творческото и иновативно мислене, както и обосноваването на многовариантни решения на поставените задачи. За постигането на целите, в процеса на обучение участват</p>

	<p>представители на академичния състав на ВУАРР, лектори от сферата на регионалния бизнес, от организации и институции с дейности, фокусирани върху селските райони и др.</p>
<p>МЕТОДИ И СРЕДСТВА ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ НА ОБУЧЕНИЕТО</p>	<p>Извеждането на лекционните курсове по дисциплините се онагледява с подходящи материали и примери, както и посещение на различни фирми, организации и институции. За успешното усвояване на преподавания материал тематичните единици са онагледени с подходящи съвременни средства. Разработени са мултимедийни презентации по отделните тематични единици, наличен е достъп до електронна платформа за обучение на ВУАРР, както допълнителни електронни ресурси, подпомагащи обучението. На студентите се дава възможност за самостоятелна подготовка по предварително зададени теми, допълващи знанията им от лекционния курс. Извънаудиторната заетост на студентите включва индивидуална работа по поставени задачи, казус или проект, консултации с преподавател, работа с литературни източници по проблема, маркетингови проучвания, участия в конференции и семинари, публикации в научното списание на ВУАРР „Ново знание“, в студентски научни сесии и научни списания на други университети и др.</p> <p>Лекциите се провеждат в интерактивна образователна среда, в която се залага на осъзната потребност от информация; идентификация и решаване на проблеми в динамична среда; приспособяване към информационните ресурси и превръщане на информацията в годеен за приложение ресурс; работа в екип; осигуряване на обратна връзка. Варианти на обучението в интерактивен режим:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Обучението като изследване под формата на изготвяне на проект; • Ситуативно обучение – представяне на ситуации, сходни с такива от реалния живот, изхождайки от факта, че знанието е съчетание на дейност, социален контекст и култура; • Инцидентно обучение – учене от грешки; учене в информационна среда и др. • Студентът като преподавател; • Проблемно обучение под формата на дискусия; • Базирано на игра обучение – инструктивистки модел; <p>Семинарните занятия следват лекционния материал, като също използват интерактивни методи на обучение:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ситуационни методи (решаване на казуси, метод на конкретните ситуации, ролеви игри); • дискуссионни методи (беседа, брейнсторминг, дискусия); • емпирични методи (работа по проект); <p>При преподаването на учебния материал се използват също и аудио-визуални средства.</p>
<p>ПРОЦЕДУРИ И КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ</p>	<p>Оценяването на знанията и уменията на студентите се осъществява от титуляр на дисциплина. Дейностите по оценяването се основават на следните принципи: прозрачност, безпристрастност, обективност и точност.</p> <p>Семестриалната оценка е комплексна и се формира от различни елементи, като семестриален изпит, активност по време на лекциите/семинарните занятия, разработен курсов проект и др.</p> <p>Основни критерии за формиране на оценката са: пълнота на усвояване на учебния материал, усвоена терминология, свобода</p>

на изказа, умения за интерпретация върху учебния материал, умения за практическо прилагане на теоретичните познания, аналитични и синтезиращи умения и способности, умения за формиране на изводи и обобщения.

Крайната оценка се формира от покриването на критериите за формиране на оценката, описани в учебната програма за всяка дисциплина.

Крайната оценка е по шестобалната система в съответствие със скалата по ECTS. Минималната оценка за успешно приключване на обучението е Среден 3, а максималната е Отличен 6, съотнесени по ECTS скала: A – отличен; B – много добър; C – добър; D, E – среден; FX, F – слаб /не се присъждат кредити/.

Всяка учебна дисциплина от учебния план на специалността получава кредитен еквивалент съгласно учебния план.

Национална система за оценяване	
Отличен	5.50 – 6.00
Много добър	4.50 – 5.49
Добър	3.50 – 4.49
Среден	3.00 – 3.49
Слаб	2.00

Разпределение на оценките по Националната система	Оценки по ECTS	
	5.75 – 6.00	A (10%)
5.00 – 5.50	B (25%)	80% - 94%
4.25 – 4.75	C (30%)	61% - 79%
3.50 – 4.00	D (25%)	46% - 60%
3.00 – 3.25	E (10%)	40% - 45%
2.50 – 2.75	Fx	-
2.00 – 2.25	F	

ВРЪЗКА С ПОТРЕБНОСТИТЕ НА ПАЗАРА НА ТРУДА

Публикувани анализи на потребностите на пазара на труда, с които се цели осигуряване на учебно съдържание за придобиване на търсени знания и умения.

Актуализация на учебен план и учебни програми.

Организиране на семинари, конференции, уоркшопове и др. с участието на бизнеса и осигуряване на възможности за практическо обучение в страната и чужбина.

Участие на представител на бизнеса в държавния изпит по специалността.

РЕЗУЛТАТИ ОТ ОБУЧЕНИЕТО

След успешно завършване на обучението в магистърската програма по „Управление на селските райони“, студентите ще притежават знания и способности да:

- идентифицират комплексни регионални проблеми;
- използват източници на национална и регионална информация в изготвянето на регионални анализи и прогнози;
- прилагат на практика съвременните гео-информационни технологии;
- анализират, разработват и оценяват алтернативи и стратегии на развитие на селските райони;

	<ul style="list-style-type: none"> - разработват и реализират управленски планове и проекти според европейските регламенти и стандарти за регионално развитие; - вземат решения в областта на планирането и развитието на селските райони; - провеждат регионалната политика на ЕС при отчитане на специфичните особености и интереси на селските райони в България.
Знания	<ul style="list-style-type: none"> - Широк спектър от знания за същността на селските райони, за съотношението „Селски райони - селски територии”, за селските райони в ЕС и България, за Общата селскостопанска политика и за целите на ПРСР. - Знания в областта на опазване на компонентите на околната среда – въздух, почви и води; Антропогенният натиск върху природните ресурси; Знания свързани с българското и европейското законодателство. - Знания за същността на биоразнообразието, за заплахте за намаляване на биоразнообразието, за понятието биом и за основните биомии на Земята, за закономерностите за разпространението на животните и растенията в различните природни зони и др; - Специализирани знания за същността и основните принципи на биологичното земеделие; за агротехнически мероприятия при поддържане на почвата в условията на биологично производство; знания както за косвените растително защитни практики като: подходящи сортове, методи за отглеждане и др., така и за преките растително защитни практики като: механична и термична обработка на почвата и части от растения; биологична защита и др.; Знания за законодателната основа при сертифициране на биологичното производство и биологичната продукция. - Познава, разбира и изразява концепции за същността на видовете европейски фондове и програми, за механизмите за кандидатстване с проекти по ЕФП; - Знания за същността и особеностите на действие на структурните фондове на ЕС; Познаване на оперативните програми за България в периода 2014 – 2020 г.; Разработване и управление на проекти, финансирани от оперативните програми.
Умения	<ul style="list-style-type: none"> - Да различават селски територии и селски райони; да анализират структурата на селската икономика; да използват показатели за анализ и оценка на селската икономика; да познават основните елементи за подобряване на качеството на живот в селските райони; - Познаване на основните замърсители на околната среда. Умения за работа със системите за биомониторинг на въздух, почви и вод. Умения за работа с нормативната база на България и ЕС; - Умения за тълкуване на същността и значението на биоразнообразието; Умения за тълкуване на заплахите, пред които е изправено биологичното разнообразие и съобразяване какви са съответните начини за разрешаване на проблемите; - Умения за отъждествяване на характерните особености на отделните природни зони и взаимовръзката с разпределението на типичната флора и фауна; - Владее богат набор от практически и познавателни умения, необходими за разбирането на същността на биологичното земеделие; интегрира теоретичните си познания при определяне

	<p>на предимствата от прилагането на биологичното производство; Умения за планиране на етапите, в т.ч. идентифициране проблемите на фермата, изготвяне на план за сеитбообращение, план за торене, план за обработка на почвата, и управление на земеделско стопанство през преходния му период към биологично производство; Умения за представяне на собствени схващания за извършване на подходящи агротехнически мероприятия при дадено биологично производство, прилагане на зелено торене; дозирано и правилно внасяне в полето на компост и оборски тор.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Притежава богат набор от практически и познавателни умения и подходи, необходими за прилагане на основните практики в биологичното растениевъдство, животновъдство и пчеларство, в т.ч. спазване на основни праила по време на периода на конверсия (преход) и др.; - Умения за представяне на собствени схващания при определяне на приоритетните сфери на интервенция на структурните фондове, приоритетните сфери на интервенция на оперативните програми за България в периода 2014 – 2020 г.; - Умения за аргументирано разработване на проектни предложения и насочването им за финансиране в съответните оперативни програми; - Демонстрира свободно умения за разработване на проекти в съответствие с изискванията на ЕФП.
<p>Компетентности</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Прилага широк спектър от знания и източници на информация при участие в мениджърски екипи за управление на икономическите дейности в селски райони; при участие в експертни екипи при разработване на проекти от ПРСР (2014-2020 г.); Способност за създаване и управляване на фирми в областта на агробизнеса; - Способности за работа в отдели на общини и организации свързани с мениджмънт на околната среда и природните ресурси; - Анализират на значимостта на биоразнообразието, заплахите за редуцирането му и начини за справяне с възникващите проблеми, анализират на заплахите за биоразнообразието и преценка за справяне с проблемите; Ефективно и цялостно изпълнение на мониторингово изследване и Правилно подбиране и ефективно изпълнение на съответния принцип; - Прави обоснована преценка на предимствата и недостатъците на биологичното производство. Анализира и съпоставя храни, получени чрез биологично и конвенционално земеделско производство; Интегрира широк спектър от знания и умения в контекста на преходния период към биологично производство с оглед планиране на сеитбообращения, торене, обработки на почвата и др. Демонстрира последователност и ефективност при осъществяване на преходния период към биологично производство; Демонстрира свободно прилагане на принципите, методите и практиките на биологичното земеделие; - Способност да решава проблеми, свързани с спецификата на ЕФ в периода 2014 – 2020 г. и при разработването на проекти, финансирани от ЕФП в периода 2014 – 2020 г. - Прави обоснована преценка по отношение на същността и спецификата на структурните фондове и оперативни програми и техните възможности; - Притежава професионални компетентности да събира, обработва и интерпретира специализирана информация за селски

	и екологичен туризъм; интегрира широк спектър от знания и източници на информация, прави обосновани изводи за устойчиво природоползване в селски и екологично чисти територии за туризъм.
ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА УЧЕБНИ ПРАКТИКИ И ПРОИЗВОДСТВЕНИ СТАЖОВЕ	<p>По време на своето обучение студентите имат възможност да проведат учебна практика в рамките на програма Еразъм+ на база на притежаваната от ВУАРР разширена Еразъм Харта и сключени междуинституционални споразумения с европейски висши образователни институции и партньорски организации.</p> <p>Студентите могат да участват в проект „Студентски практики“ по Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“.</p> <p>Студентите имат възможности за провеждане на практическо обучение на база на сключени договори за сътрудничество между ВУАРР и работодателски организации, малки и средни предприятия, международни, национални, браншови или регионални организации и съюзи в областта на агробизнеса.</p>
ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА ПРОФЕСИОНАЛНА РЕАЛИЗАЦИЯ	Завършилите могат да се реализират като мениджъри на различно ниво на управление (национално, регионално, местно), консултанти и експерти по съставяне, изпълнение, мониторинг и контрол на проекти за развитие на селските райони, финансирани от структурните фондове на Европейския съюз; като специалисти в областта на развитието и управлението на селските райони в областни и общински администрации, изследователски институти и фирми, министерства и международни организации.